

HEMEROTECA

Des de la Plaça de Bigues

Mn. Dídac Faig és actualment rector dels Hostalets d'en Bas, a la Garrotxa. És ben conegut en el món de la literatura perquè ha escrit diversos llibres de poesia. Els anys setanta va ser rector de la parròquia de Bigues i director de la coral Santa Eulàlia en la seva primera època. Del temps que va passar els nostres pobles ens va deixar articles com el que reproduïm, ple de bellesa literària i, alhora, molt significatiu del canvi que començava a esdevenir-se en el paisatge i en la societat de la Vall del Tenes

D'un cap a l'altre de la vall és un teixit de camins i carreteres, moltes acabades d'obrir, com una gran teranyina que baixa dels contorns. A alguns pujols és més atapeïda.

A baix la frondositat d'alguna fondalada encara predomina en aquesta mena d'escorxament despiadat.

I a tort i a dret neixen les construccions seguint el desconcert d'un laberint de futurs carrers que s'enfilen. Així, a primer cop d'ull, apareix la vall des de la intimitat de la Plaça de l'Església.

Hom no sap aprofitar la llarga estona el seu recolliment sense que els seus ulls se li'n vagin enllà, fins l'horitzó.

Llavors s'adona que aquell bé de Déu de bosc i de conreus algú més ja l'ha tastat, i tant li ha agradat que se n'ha apropiat ni que sigui lleu engruna.

Heus ací el perquè de la vall esgalabrada que a més d'un fa lamentar. I d'aquí el plany del veí, un captard de cel rogenic i olor de roses.

- Ens ho han malmès tot. Ja no queda res per estripar.

Va passar pel meu magí el seu record d'una vall harmoniosa, amarada de llum i de colors: Els verds de primavera, des del més tendre i gerd d'últim sembrat al més negre i esquiu de bosc ran de cingleres. Des del marró tou, gras, de la primera llaurada de tardor, al groc roig, esmorteït del pollancre mig despullat prop del riu. I un gris humit, de fred d'hivern, de llarga tarda encapotada. de nits de cel serè, transparent; de silencis, de flauteig payoutat de tòtils. de cantúries de gall a primera hora, i carriquig de roda i fum calent de vaca pels camins.

El record d'una vall tranquil·la, de tragí suau i familiar a les seves hores "punta"; de migdiades carregades de sol a la canícula que amaraven de calma mandrosa el seu clos ample i obert...Tot això semblava fugir amb aquell plany de recança.

- Ens ho han malmès tot!

No era pas la tristesa pel sol fet de contemplar l'escobinament d'aquella vall, com el de l'objecte més preuat, el què movia a dir-ho. Hi havia el deix més íntim i profund que el d'allò que només entra pels ulls. El deix de quelcom que només s'estima al cap d'un temps d'haver-ho suat i compartit.

Aquella nova imatge de la vall fragmentada simbolitzava el final de tota una convivència. Era el primer pas a una vida pròspera segons un món cansat que compra el sol, l'aire, l'espai.

Ben aviat l'esguard obert i acollidor de les seves masies es veuria cada cop més encarclat per un sens fi de noves, capricioses construccions, escrupolosa-ment vallades segons fites concretes, i de minúsculs terratinents.

I ales suades generoses de la seva gent en el treball d'una terra agràida, succeiria el sistema d'especulació a l'hora de comprar i vendre: tant per pam i tant per tot, segons la norma d'un poder, d'un diner que mana.

I entre capes de pins ben aclarits, apareixerien teulats nous com una clapada de bolets gegants, als indrets més impensables. La gent 'hi tancaria un parell de dies la setmana per oblidar el món atabalat.

Tot un desori ben estrany per a l'habitual a viure'n la seva pau. La vall ja no dormiria amb el son dolç d'abans, ni la gent saludaria sempre cares conegudes.

Tot això semblava dir el veí que ara anava, xinoxano, a conduir el bestiar.

Però ben mirat, també les seves paraules s'obrien a l'esperança.

Benaurada terra del Vallès que a cada cent pams s'hi troba l'encant perquè hom hi faci el nou. On reguitzells de veinats, poblats novells de soca a rel, es donen la mà, creixent d'una empenta.

Tant de bo que desvetlli als qui vénen l'afany de retrobar-se amb qui acull sense especulació. Que junts retrobem l'esperit serè d'una vida sana, un xic més compartida, no tant sofisticada, que fou del nostre camp, potser un temps massa llunyà.

Dels camins, avall, un guirigall de mainada, sortida estona ha de l'escola, arribava com un cant prometedor.

Anava a fosquejar i allà baix, a sol ixent, Céllecs encalitat semblava un nou Tibidabo d'una Barcelona monstruosa, agosarada.

Dídac Faig

Ronçana 69, maig-juny 1975